

REIKALAVIMŲ PASKIRTIS

1. UAB FMĮ „INVL Financial Advisors“ (toliau – Bendrovė) Lyginamųjų indeksų naudojimo reikalavimai (toliau – Reikalavimai) nustato kriterijus ir kitus reikalavimus, kuriais remiantis Bendrovė jos valdomiems individualiems finansinių priemonių portfeliams parenka ir, prireikus, pakeičia Lyginamuosius indeksus.
2. Reikalavimų tikslas – užtikrinti tinkamą Lyginamųjų indeksų parinkimą, keitimą ir apskaičiavimą, taip sudarant galimybę Klientams tinkamai įvertinti Portfelį finansinius rezultatus.
3. Reikalavimai parengti vadovaujantis 2018 m. birželio 20 d. Lietuvos banko valdybos nutarimu Nr. 03-111 patvirtintomis Finansų maklerio įmonių veiklos organizavimo ir investicinių paslaugų teikimo taisyklėmis, 2016 m. balandžio 25 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2017/565 ir kitais teisės aktais. Rengiant Reikalavimus atsižvelgta į 2012 m. liepos 12 d. Lietuvos banko valdybos nutarimu Nr. 03-155 patvirtintų Lyginamųjų indeksų naudojimo taisyklių nuostatas.

TAIKYMAS

4. Reikalavimais vadovaujasi Portfelio valdymo paslaugas teikiantys Bendrovės darbuotojai.
5. Reikalavimai taip pat taikomi Bendrovės ir Kliento sutartiniams santykiams, kiek tai susiję su Lyginamojo indekso parinkimu ir (ar) pakeitimu, jei ir kiek finansinių priemonių portfelio valdymo sutartyje nėra nustatyta kitaip.
6. Už Reikalavimų įgyvendinimą ir vykdymo kontrolę atsakingas Bendrovės vadovo paskirtas darbuotojas.

SĄVOKOS

7. Reikalavimuose vartojami žodžiai ir (ar) junginiai, numatyti šiame Reikalavimų punkte ir rašomi didžiąja raide turi toliau nurodytą specialiąją reikšmę:
 - 7.1. **Investicinis komitetas** – Bendrovės suformuotas kolegialus investicinių sprendimų priėmimo organas, veikiantis pagal savo nuostatus.
 - 7.2. **Klientas** – Bendrovės klientas, su kuriuo pasirašyta finansinių priemonių portfelio valdymo sutartis.
 - 7.3. **Lyginamasis indeksas** – Reikalavimuose nustatyta tvarka pasirinktas ir finansinių priemonių portfelio valdymo sutartyje numatytas rodiklis, su kurio reikšmės kitimu lyginama Portfelio investicijų graža. Lyginamojo indekso tikslas – sudaryti galimybę Klientui vertinti jam teikiamos investicinės paslaugos rezultatus.
 - 7.4. **Portfelio valdymo paslauga** – finansinių priemonių portfelio valdymo sutarties tarp Bendrovės ir Kliento patikėjimo pagrindu teikiama portfelio valdymo paslauga.
 - 7.5. **Portfelio valdytojas** – Investicijų valdymo padalinio darbuotojas, turintis Lietuvos banko ar kito teisės aktuose numatyto subjekto išduotą finansų maklerio licenciją, atitinkamą kvalifikaciją, darbo patirtį ir Bendrovės įgaliojimą teikti Portfelio valdymo paslaugas.
 - 7.6. **Portfelis** – konkretaus Kliento Bendrovės valdomas finansinių priemonių portfelis.
 - 7.7. **Sudėtinis lyginamasis indeksas** – lyginamasis indeksas, kuris susideda iš kelių visuotinai pripažintų ir plačiai naudojamų nepriklausomų asmenų sudarytų finansinių priemonių indeksų, kurių apskaičiavimo reikalavimai skelbiamos viešai.
 - 7.8. **Tipinė investavimo strategija** – Investicinio komiteto patvirtinta investavimo strategija, skirta Klientams, kuriems nėra taikomi individualiai priskirti apribojimai, nurodyti Portfelio valdymo sutarties Specialiojoje dalyje.

LYGINAMOJO INDEKSO PARINKIMAS

8. Kiekvienas Portfelis privalo turėti Lyginamąjį indeksą.
9. Lyginamasis indeksas turi būti parinktas taip, kad:
 - 9.1. kuo tiksliau atspindėtų nustatytą Portfelio investavimo strategiją – investicijų rūšis (turto klases), jų proporcijas, investicinių priemonių periodą (trukmę), jų diversifikaciją, investavimo rizikos išskaidymą, investicijų geografinį pasiskirstymą ir kt.;
 - 9.2. sudarytų galimybę Klientui tinkamai įvertinti Portfelio investavimo rezultatus, valdymo efektyvumą ir neklaidintų Kliento;
10. Portfeliams parenkamas investavimo strategiją atitinkantis Lyginamasis indeksas, kuris gali būti sudarytas iš vieno arba kelių finansinių priemonių indeksų.
11. Sudėtinį lyginamąjį indeksą sudarančių indeksų svorių suma turi būti lygi 1 (100 proc.). Kai investavimo strategijoje nustatyta lanksti finansinių priemonių portfelio struktūra ir dėl to investicijos į konkrečias investicijų rūšis (turto klases) turėtų svyruoti tarp numatyto minimalaus ir maksimalaus dydžio, šias investicijų rūšis atspindinčio Lyginamojo indekso svoris turėtų būti pasirinktas orientuojantis į labiausiai tikėtiną šios investicijų rūšies svorį valdomame finansinių priemonių portfelyje.
12. Lyginamąjį indeksą gali sudaryti tik visuotinai pripažinti ir plačiai naudojami nepriklausomų asmenų sudaryti finansinių priemonių indeksai, kurių apskaičiavimo taisyklės skelbiamos viešai.
13. Finansinių priemonių indeksai į Lyginamąjį indeksą įtraukiami atsižvelgiant į šiuos pagrindinius kriterijus:
 - 13.1. Finansinių priemonių rūšis (turto klasė), kurią indeksas atspindi;
 - 13.2. Geografinis finansinių priemonių indekso pasiskirstymas;
 - 13.3. Finansinių priemonių indekso skaičiavimo valiuta;
 - 13.4. Finansinių priemonių indekso vidutinė trukmė;

13.5. Finansinių priemonių indekso skaičiavimo metodikos vertinimas pagal palūkanų ir (ar) dividendų srauto reinvestavimą.

14. Jeigu pagrindinių kriterijų finansinių priemonių indeksams atrinkti nepakanka, galimi papildomi kriterijai:

14.1. Finansinių priemonių indekso skaidrumas (ar viešai skelbiama indekso sudėtis);

14.2. Finansinių priemonių indekso komponentų skaičius ir jų likvidumo rodiklis;

14.3. Finansinių priemonių indekso pasiskirstymas pagal veiklos sektorius ir atitikimas suderintųjų fondų (angl. UCITS) reikalavimams;

14.4. Finansinių priemonių indekso žinomumas ir populiarumas tarp kitų finansų rinkų dalyvių;

14.5. Finansinių priemonių indekso skaičiavimo metodikos vertinimas pagal pajamų mokesčių ir kitų atskaitymų įtaką rezultatams.

15. Finansinių priemonių indeksų parinkimo į Lyginamąjį indeksą analizę atlieka Portfelio valdytojas, kurios šios analizės rezultatus privalo raštiškai užfiksuoti ir išsaugoti Bendrovės sistemoje.

16. Portfelio, valdomo pagal Tipines investavimo strategijas, Lyginamojo indekso sudėtį tvirtina Investicinis komitetas Portfelio valdytojo teikimu. Individualių investavimo strategijų, kurios Klientui parinktos pritaikius (modifikavus) Tipines investavimo strategijas, Lyginamąjį indeksą parenka Portfelio valdytojas, pritarus vadovui.

17. Lyginamojo indekso sudėtis nurodoma su Klientu pasirašomoje finansinių priemonių portfelio valdymo sutarties Specialiojoje dalyje.

18. Lyginamojo indekso reikšmės pokytis lyginamas su Portfelio vertės pokyčiu.

19. Portfelio valdytojas turi užtikrinti tinkamą Lyginamojo indekso apskaičiavimą ir Klientams teikiamoje reguliarioje ataskaitoje pateikti Portfelio valdymo rezultatų palyginimą su Lyginamuoju indeksu, dėl kurio naudojimo Bendrovė ir Klientas yra susitarę Portfelio valdymo paslaugos sutartyje.

LYGINAMOJO INDEKSO KEITIMAS

20. Reikalavimuose nustatytus Lyginamuosius indeksus Portfeliams, valdomiems pagal Tipines investavimo strategijas, keičia Investicinis komitetas Portfelio valdytojo teikimu, o visais kitais atvejais keičia Portfelio valdytojas pritarus vadovui.

21. Bendrovė peržiūri Lyginamojo indekso sudėtį ir nedelsiant inicijuoja pakeitimą, jeigu:

21.1. pasikeičia Portfelio investavimo strategija ar strateginis turto pasiskirstymas ir minėti pasikeitimai nesudaro galimybės tinkamai pagal Lyginamąjį indeksą įvertinti Portfelio finansinius rezultatus. Lyginamasis indeksas turi būti pakeistas arba priderintas prie naujos Portfelio investavimo strategijos ne vėliau, nei įsigalioja nauja Portfelio investavimo strategija;

21.2. Lyginamųjų indeksų struktūros pokyčiai nebeleidžia tinkamai jų naudoti Portfelio finansiniams rezultatams atskleisti;

21.3. Lyginamąjį indeksą sudarantys indeksai nustoja būti skaičiuojami ir viešai skelbiami;

21.4. Lyginamasis indeksas nebeatitinka Reikalavimuose nustatytų reikalavimų;

21.5. kartą per metus atliekamo Lyginamojo indekso koreliacijos su lyginamu Portfelio vertinimo metu, kurį atlieka Portfelio valdytojas, koreliacijos koeficientas mažesnis nei 0,7;

21.6. atsiranda kitų objektyvių priežasčių, dėl kurių būtina keisti Lyginamąjį indeksą.

22. Lyginamasis indeksas keičiamas Portfelio valdytojo iniciatyva Reikalavimuose ir Portfelio valdymo sutartyje numatyta tvarka.

23. Portfelio valdytojas, norėdamas keisti valdomo Portfelio Lyginamąjį indeksą, turi nurodyti Lyginamojo indekso keitimo priežastis ir gauti išankstinį vadovo sutikimą elektroniniu paštu, kurį Portfelio valdytojas turi išsaugoti Bendrovės vidaus teisės aktuose nustatyta tvarka. Šis punktas netaikomas, kai Lyginamasis indeksas keičiamas kartu keičiant ir Portfelio valdymo strategiją arba keičiamas Tipinių investavimo strategijų Lyginamasis indeksas.

24. Prieš pakeičiant Lyginamąjį indeksą, ne anksčiau nei 5 darbo dienas iki pakeitimo, vadovaujantis Finansinių priemonių portfelio valdymo paslaugos administravimo reikalavimais Klientui išsiunčiamas informacinis pranešimas, kuriame nurodoma:

24.1. data, kada įsigalioja nauja Lyginamojo indekso sudėtis;

24.2. senoji Lyginamojo indekso sudėtis;

24.3. naujai tvirtinama Lyginamojo indekso sudėtis;

24.4. priežastys, kodėl keičiama Lyginamojo indekso sudėtis;

24.5. terminas, per kurį galima pateikti rašytinį prieštaravimą dėl Lyginamojo indekso keitimo.

25. Lyginamasis indeksas yra laikomas pakeistu, jeigu per pranešime nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis nei 5 darbo dienos, iš Kliento negaunamas rašytinis prieštaravimas

26. Portfelio valdytojas yra atsakingas už informacijos apie Lyginamojo indekso pakeitimus pateikimo Klientams organizavimą ir Lyginamųjų indeksų įsigaliojimo terminų kontroliavimą.

LYGINAMOJO INDEKSO REIKŠMIŲ APSKAIČIAVIMAS

27. Skaičiuojant Lyginamojo indekso reikšmės pokytį, naudojamos eurai išreikštos indeksų vertės arba indekso valiuta išreikštos vertės, priklausomai nuo Portfelio strategijos.

28. Skaičiuojant Lyginamojo indekso reikšmę, valiuta, kuri naudota apskaičiuojant Lyginamąjį indeksą sudarančių indeksų reikšmes, ir valiuta, kuria skaičiuojama Portfelio vertė, turi būti vienodos, išskyrus tuos atvejus, kai valiutos kursų pokyčių rizika apdraudžiama išvestinėmis finansinėmis priemonėmis.

29. Jei Lyginamasis indeksas yra sudėtinis, skaičiuojant lyginamojo indekso reikšmės pokytį, reikia sudėti Lyginamąjį indeksą sudarančių indeksų reikšmių pokyčius, padaugintus iš tų indeksų svorių Lyginamajame indekse.

30. Portfelio vertė ir Lyginamąjį indeksą sudarančių indeksų reikšmės turi būti perskaičiuotos į vieną bazę, o pradinė reikšmė turi būti lygi 1.

31. Lyginamojo indekso reikšmė apskaičiuojama pagal formules:

$$I_i = (1 + \Delta I_i) \cdot I_{i-1} \quad (1)$$

kur,

I_i – Lyginamojo indekso reikšmė i dieną;

ΔI_i – Lyginamojo indekso pokytis (grąža) per i laikotarpį;

$$\Delta I_i = \sum_{j=1}^n \omega_j \cdot \Delta Z_{ji} \quad (2)$$

kur,

ΔI_i – Lyginamojo indekso pokytis (grąža) per i laikotarpį;

ω_j – Lyginamąjį indeksą sudarančio Z j-ojo indekso svoris lyginamajame indekse;

ΔZ_{ji} – Lyginamąjį indeksą sudarančio Z j-ojo indekso vertės pokytis per i -ąjį laikotarpį;

$$\Delta Z_{ji} = \frac{Z_{ji} - Z_{ji-1}}{Z_{ji-1}} \quad (3)$$

kur,

ΔZ_{ji} – Lyginamąjį indeksą sudarančio Z j-ojo indekso vertės pokytis per i -ąjį laikotarpį;

Z_{ji} – Lyginamąjį indeksą sudarančio Z j-ojo indekso vertė i dieną;

Z_{ji-1} – Lyginamąjį indeksą sudarančio Z j-ojo indekso vertė $i-1$ dieną;

32. Perskaičiuota Portfelio vertė apskaičiuojama pagal formulę:

$$PV_i = (1 + \Delta v_i) \cdot PV_{i-1} \quad (1)$$

kur,

PV_i – perskaičiuota portfelio vertė i dieną;

Δv_i – portfelio vertės pokytis per i -ąjį laikotarpį;

$$\Delta v_i = \frac{v_i - v_{i-1}}{v_{i-1}} \quad (2)$$

kur,

v_i – portfelio vertė i dieną;

Δv_i – portfelio vertės pokytis per i -ąjį laikotarpį;

33. Lyginamojo indekso reikšmė ir perskaičiuota Portfelio vertė turi būti apskaičiuojama tuo pačiu dažnumu kaip ir Portfelio vertė.

34. Jeigu keičiamas Lyginamasis indeksas, paskutinė buvusios sudėties Lyginamojo indekso reikšmė tampa pirma naujos sudėties Lyginamojo indekso reikšme, o perskaičiuota vieneto vertė skaičiuojama toliau.

35. Siekiant tinkamai ir laiku įvertinti Lyginamojo indekso atitikimą Reikalavimuose nustatytiems principams, Lyginamojo indekso reikšmės turi būti apskaičiuojamos ne rečiau kaip kartą per ketvirtį.

LYGINAMOJO INDEKSO MONITORINGAS

36. Kartą per metus Portfelių valdytojas turi atlikti valdomų Portfelių Lyginamųjų indeksų vertinimą, kurio metu paskaičiuojamos Lyginamojo indekso ir Portfelio koreliacijos.

37. Skaičiavimo rezultatai turi būti užfiksuoti ir išsaugoti Bendrovės tinkle. Kartu turi būti paruoštas protokolas, kuriame nurodyta ar Lyginamasis indeksas atitinka Reikalavimų 21.5 punkte nurodytas sąlygas.

38. Protokolas pasirašomas skaičiavimus atlikusio Portfelių valdytojo ir jo vadovo.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

39. Už Reikalavimų peržiūrėjimą ne rečiau kaip vieną kartą per metus ir, esant poreikiui, atnaujinimą atsako Portfelių valdytojas.